

i sit Indledningsforedrag, kunne vide, at der har været forhandlet en Del om denne Kursusbevilling. Der har været stillet forskellige Forslag om Forhøjelse af Summen. Et af disse Forslag gaar ud paa at give 500 Kr. til Friskoleforeningen; et andet Forslag gaar ud paa 2,000 Kr. til Borups Kursus, men det største og væsentligste Forslag er det, som kom her til 3dje Behandling, stillet af Ministeren, om 14,000 Kr. i Anledning af Højskolerne's Deltagelse i disse Kursus. Jeg skal ikke referere, hvad der herom er anført i Bilagene; det ville ærede Medlemmer selv have undersøgt, ligesom den ærede Ordfører ogsaa har refereret en Del af det; men jeg skal ganske kort omtale, hvad vort Underændringsforslag gaar ud paa. Vi stille Underændringsforslag om, at Forhøjelsen skal være 3,000 Kr., og at Summen, der staar paa Finansloven, saaledes som den er vedtaget ved 2den Behandling 94,000 Kr., altsaa skal forhøjes med 3,000 Kr. Vi gaa nemlig ud fra, at de 2,000 Kr. til Borups Kursus blive staaende. Vi gaa dernæst ud fra, at de 4,000 Kr., som Ministeriet forlanger til yngre Højskolelæreres Studieophold her i Kjøbenhavn, kunne udredes af Bevillingen til et-aarige Kursus. Det synes jo, at Ministeren heller ikke er uvillig til at gaa ind paa denne Forstaaelse. Dernæst gaa vi ud fra, at de 3,000 Kr., der ere forlangte til Oprettelsen af et Kursus paa Aftov Højskole, i og for sig ere vel begrundede; dem ville vi derfor ogsaa nok være med til. Vort Forslag om at forhøje Kursusbevillingen med disse 3,000 Kr. gaar da ud paa, at disse 3,000 skulde anvendes til et Kursus paa Aftov. Derimod have vi ikke kunnet gaa med til den foreslaede Bevilling til Højskolelæreres og Lærerinders Ophold herinde i September Maaned, for at gennemgaa et Universitetskursus. Det hedder herom i Bilagene, at „ved Loven af 12te April 1892 er Højskolerne's Forhold til Staten bragt under en fastere Form“. Det kan være, at Højskolerne ere bragte i et fastere Forhold til Staten ved denne Lov; men det var egentlig ikke det, vi her fra vor Side saa meget tilsigtede, som det, at vi ønskede, at Højskolerne skulde faa deres faste og sikre Bidrag, for at de ikke skulde komme til at leve saaledes paa det ubisse, som de hidtil have gjort og navnlig i de første Provisorieaar. Men deraf at Højskolerne nu ere komne i en saadan mere fast Stilling til Staten, slutter man, at det gælder for Højskolelærerne om at faa Vejledning til dels at „vinde et videre Syn paa deres særlige Lærefag, dels at modtage Impulser og Vejledning til et senere Selvstudium“. Hele

denne Betragtning synes mig at hvile paa en Forudsætning, der slet ikke holder Stik. Efter min Mening have netop de ældre Højskolelærere og Højskolelærerinder, Højskoleforstanderne det saaledes, at den egentlige Vækkelse have de, og den have de efter min Mening i fuldkommen saa høj Grad som Universitetsprofessorerne; den savne de ikke. Det er ikke, for at faa en saadan Vækkelse, at de skulle her ind til Universitetet og gennemgaa et Kursus. Jeg tror heller ikke, at de savne et videre Syn paa deres Lærefag; det tror jeg ogsaa, at de have i fuldkommen saa høj Grad som Professorerne. Jeg tror, at det er en fuldstændig Fejltagelse at gaa ud fra, at de skulde trænge til et videre Syn paa Lærefagene og til Impulser og Vækkelse. Men trænge de da til Vejledning til Selvstudium? Det tror jeg heller ikke. Sagen er den, at saadanne Mennesker som vore Højskolelærere og Forstandere, som ere valgte og have et videre Syn paa deres Lærefag, ogsaa have Midler nok til videre Selvstudium. De have Udgang til Bøger i Mængde, og Skrifter om alle mulige Spørgsmaal. Jeg stønner derfor ikke, at de ville kunne vinde noget særligt ved at komme her ind til Universitetet for at deltage i saadanne Kursus. Sagen har været hos Konfistorium, og dette har sagt, at det havde Sympati for Sagen og gif ind derpaa; men det siger desuden, at saadanne Kursus slet ikke ville kunne gøre den tilsigtede Nytte, naar de ikke skulde være længere end i den her omtalte Tid. Der staar udtalt i Bilagene: „at de paagældende Kursus for at kunne gøre den fulde Nytte burde omfatte et længere Tidrum end det, der af Højskolelæreren vil kunne anvendes derpaa.“ Det er altsaa Konfistoriums Mening om Sagen, og nu er det hele saaledes ordnet, at disse ældre Højskolelærere og Lærerinder skulle komme her ind i September Maaned for at høre Forelæsninger af Professorerne, og disse Professorer skulle have 25 Kr. for hver Times Forelæsning. Saa sidde de ældre Højskolelærere og høre paa disse Forelæsninger, og naar de, ere til Ende, kan der komme en Samtale i Gang mellem Højskolelærerne og Professorerne, og det synes navnlig, at det er denne Samtale, man har lagt saa stor Vægt paa. Jeg ved nu ikke, hvor meget eller hvor lidt Udbytte der kan komme ud af saadanne Samtaler — det skal jeg ikke udtale mig om — men efter mit Skøn er det, som her er foreslaaet, noget ganske nyt. Her er Tale om en Forbindelse mellem Universitetet og Højskolerne; det er noget, som aldrig noget Menneske tidligere har tænkt paa, kunde finde Sted.